

Brinkhorst, bekijk nog eens goed noodzaak splitsing energiesector

Splitsing van energiebedrijven heeft ingrijpende gevolgen. Nederland wijkt daarmee af van de rest van Europa. Een enorm concurrentienadeel dreigt voor de betrokken bedrijven

» Hinke Schaap en Paul Josephus Jitta

Minister Brinkhorst van Economische Zaken wil energiebedrijven verplichten hun netwerkbedrijven af te splitsen. Hiermee wil hij de concurrentie en daarmee de marktwerking in de energiesector bevorderen.

Splitsing van energiebedrijven is een zwak middel, met ingrijpende gevolgen voor de betrokken bedrijven. Merken netwerkbedrijf raken zij immers zowel hun financiële inkomsten aan kwijt, als hun belangrijkste vermogensbestanddeel. Bovendien gaat afsplitsing met enorme kosten gepaard.

Zonder nadere — fiscale — regelgeving zal de energiesector hierdoor de rekening gepresenteerd krijgen. Buitenlandse energiebedrijven zijn niet tot splitsing verplicht. Afsplitsing levert dus tevens een enorm concurrentienadeel op voor de Nederlandse energiebedrijven. De drie argumenten die Brinkhorst in zijn kamerbrief

van 11 oktober jl. aandraagt voor splitsing van de energiebedrijven — meer marktwerking, beter toezicht en mogelijkheid van gedeeltelijke privatisering — zijn niet waterdicht en maken deze nadelen evenmin ongedaan.

Zo maakt Brinkhorst in zijn toelichting niet duidelijk waarom splitsing in Nederland noodzakelijk is als deze in de rest van Europa niet wordt doorgevoerd. Heeft de rest van Europa dan simpelweg ongelijk? Tevens blijkt uit de kamerbrief niet of de minister zien — voldoende — rekenchap heeft gegeven van de gevolgen van een gedeeltelijk, van het Europese level 'playing field', afwijkende positie. Brinkhorst voornemen oogt hierdoor onvoldoende doordacht.

Afsplitsing van de netwerkbedrijven leidt volgens de minister tot een meer transparante bedrijfsstructuur van de energiebedrijven, die beter toezicht mogelijk maakt. Dat is maar de

vraag. De minister wil de huidige aandeelhouders van de energiebedrijven — gemeenten en provincies — niet verplichten tot verkoop van hun aandelen in het netwerkbedrijf. Zolang deze al dan niet permanente uitzondering gelden, en deze aandeelhouders voornamelijk zo veel aandeelhouder mogen zijn van een commercieel bedrijf als van een netwerkbedrijf, verandert er feitelijk weinig aan de huidige bedrijfsstructuur. Splitsing leidt dus niet noodzakelijkerwijs tot transparantere bedrijven en tot beter toezicht.

Nieuw in Brinkhorsts argumentatie is dat de huidige publieke aandeelhouders na afsplitsing van de netwerkbedrijven een deel van hun belang te gelden mogen maken. Afsplitsing kan hierdoor een opstap zijn naar gedeeltelijke privatisering van de netwerkbedrijven. Twee jaar geleden is dit juist verboden. De kamerbrief geeft geen enkele motivering voor deze

ILLUSTRATIE: HAAK VAN DER HELM

over privatisering die nog gevoerd moet worden. Het is de vraag of dit wenselijk is.

De minister streeft ertoe nog dit jaar zijn splitsingsvoorstel in de ministerraad te behandelen. Begin volgend jaar zal hij de

tisering heeft overwogen. Zoals — eventuele — privatiseringsvoorwaarden, concessies en/of 'golden shares'. Met het toestaan van minderheidsaandelen zou zijn, en de meerderheidsbelang niet. Ook blijkt niet of Brinkhorst alternatieven voor gedeeltelijke priva-

blijft actueel en geldt ook voor de beoogde splitsing. Want op een centraal ingestelde weg wordt het lastig keren.

Hinke Schaap en Paul Josephus Jitta zijn als adviseur verbonden aan Van Doorne nv.

